

DECIZIE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de administratorul Băncii Comerciale
„Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare,

în pricina civilă la cererea introductivă a Societății cu Răspundere
Limitată „Util&Profil” cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de
sine,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2016, prin care a
fost respinsă contestația Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe
Acțiuni în proces de lichidare împotriva tabelului definitiv al creanțelor Societății
cu Răspundere Limitată „Util&Profil”,

c o n s t a t a ț ă :

La 07 septembrie 2015, administratorul SRL „Util&Profil” a depus cerere
introductivă, solicitînd intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL
„Util&Profil” invocînd incapacitatea de plată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2015 s-a admis
spre examinare cererea introductivă a creditorului, față de debitor fiind stabilită
data examinării cererii pentru 18 septembrie 2015, ora 14:00.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2015 s-a
constatat insolvența debitorului SRL „Util&Profil” cu intentarea față de acesta a
procesului de insolvabilitate, în funcție de administrator al insolvenței fiind
desemnat ÎI „Iuri Ciuvalschii”, titularul certificatului de perfecționare
profesională nr. 188 din 23 februarie 2015. S-a obligat administratorul
insolvenței să notifice creditorii SRL „Util&Profil” despre înregistrarea
cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al
creanțelor până la 13 noiembrie 2015. S-a stabilit ședința de validarea creanțelor
pentru 24 decembrie 2015, în incinta Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str.
Teilor, 4.

La 16 octombrie 2015 administratorul insolvenței SRL „Util&Profil” a
publicat în Monitorul Oficial al RM dispozitivul hotărîrii de intentare a
insolvenței.

La 10 noiembrie 2015, SA „Investprivatbank”, în proces de lichidare a depus cerere de admitere a creanțelor în sumă de 5 326 764,77 euro și 188 653 855,38 lei.

Verificând această creanță administratorul nu a inclus-o în tabel spre validare.

La 01 februarie 2015, SA „Investprivatbank”, în proces de lichidare a depus contestație la tabelului definitiv al creanțelor SRL „Util&Profil” în procedura accelerată de restructurare, în partea neadmiterii spre validare a creanțelor în sumă de 5 326 764,77 euro și 188 653 855,38 lei.

În argumentare contestației a invocat că, în conformitate cu Contractul de credit nr. 05-09 din 29 ianuarie 2009 și a acordurilor adiționale la acesta, BC „Investprivatbank” SA a acordat SC „MVK Inginerie” SRL, o linie de credit în sumă de 692 000,00 euro cu termenul de scadență la 10 noiembrie 2010, cu o rată a dobânzii de 18%.

În conformitate cu Contractul de credit nr. 94-08 din 10 noiembrie 2008, BC „Investprivatbank” SA a acordat SC „MVK Inginerie” SRL un credit în sumă de 25 800 000,00 lei cu termenul de scadență la 10 noiembrie 2010, cu o rată a dobânzii de 24%.

Împrumutatul nu și-a onorat obligațiile asumate în baza contractelor de credit sus menționate, termenul de scadență fiind la 10 noiembrie 2010, creditele nu au fost rambursate.

Astfel, la situația din 12 iunie 2015 suma datoriilor totale restante ale SC „MVK Inginerie” SRL față de Bancă conform contractului de credit nr. 05-09 din 29 ianuarie 2009 constituia suma de 5 326 764,77 euro.

Tot, la 12 iunie 2015, suma datoriilor calculate și neachitate de către împrumutat față de Bancă conform Contractului de credit nr. 94-08 din 10 noiembrie 2008, constituia suma de 188 653 855,38 lei.

A mai indicat BC „Investprivatbank” SA că, drept garanție de rambursare a sumelor datorate de SC „MVK Inginerie” SRL a fost semnat contractul de ipotecă nr. 10156 din 30 decembrie 2008 cu SRL „Util&Profil” în scopul garantării executării obligațiilor pe contractul de credit nr. 94-08 din 10 noiembrie 2008, în temeiul căruia BC „Investprivatbank” SA a acordat SRL „MVK Inginerie” un credit în sumă de 26 400 000,00 lei. Valoarea ipotecii a constituit suma de 10 770 000,00 lei și era formată din 207 loturi de teren cu modul de folosință „agricol”, situate în raionul Ocnița, satul Naslavcea, extravilan, și contractul de ipotecă nr. 10155 din 30 decembrie 2008, semnat cu SRL „Util&Profil” pentru garantarea aceluiși credit, valoarea ipotecii constituind 3 837 000,00 lei și era formată din 189 loturi de teren cu modul de folosință „agricol”, situate în raionul Anenii Noi, satul Roșcani, extravilan și 90 loturi de teren cu modul de folosință „agricol”, situate în raionul Anenii Noi, satul Gura Bîcului, extravilan, din care ulterior au fost excluse 52 de loturi.

A mai declarat că, prin hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din 15 aprilie 2011 s-a admis cererea de chemare în judecată a SRL „Util&Profil”, s-a reziliat contractul de administrare fiduciară nr. 22-12/08

din 22 decembrie 2008, s-a declarat nule și fără efecte juridice contractele de ipotecă nr. 10155 din 30 decembrie 2008, și nr. 10156 din 30 decembrie 2008, precum și acordurile adiționale nr. 01 din 12 februarie 2009, nr. 01 din 16 aprilie 2009, nr. 01 din 05 februarie 2009, nr. 02 din 25 februarie 2009, nr. 03 din 16 aprilie 2009 încheiate între SRL „Util&Profil” și BC „Investprivatbank” SA.

La 15 mai 2012, BC „Investprivatbank” SA a făcut cunoștință cu hotărârea sus indicată și a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2012, s-a admis apelul declarat de BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare, s-a casat hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 15 aprilie 2011, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 mai 2013 cererea de chemare în judecată a SRL „Util&Profil” împotriva SC „MVK Inginerie” SRL și BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare privind rezilierea contractului a fost scoasă de pe rol.

Susține că în cazul dat, drept repunere a părților în situația inițială ar fi, anularea efectelor hotărârii Judecătoriei Economice de Circumscripție din 15 aprilie 2011, prin înregistrarea în registrul bunurilor imobile, asupra bunurilor imobile indicate mai sus, a dreptului de proprietate după SRL „Util&Profil” SRL și ipotecii în favoarea BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare.

La 03 martie 2016, BC „Investprivatbank” SA a depus contestație suplimentară, în care declară că nu neagă faptul că nu a acordat vreun împrumut SRL „Util&Profil”, însă acesta apare ca debitor ipotecar în raport cu banca, în baza contractelor de ipotecă nr. 10155 și nr. 10156, debitorul garantând cu patrimoniul său executarea obligațiilor contractuale de credit încheiate între BC „Investprivatbank” SA și SC „MVK Inginerie” SRL, astfel că banca deține un drept real asupra patrimoniului SRL „Util&Profil”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2016 s-a respins contestația BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare împotriva tabelului definitiv al creanțelor SRL „Util&Profil”, în partea neadmiterii spre validare a creanțelor în sumă de 5 326 764,77 euro și 188 653 855,38 lei.

La 30 mai 2016 BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2016, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a contestației și validarea creanțelor.

În motivarea recursului a indicat că, consideră neîntemeiată și ilegală încheierea instanței de insolvență, deoarece a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

A menționat recurentul că, la materialele cauzei de insolvență sunt anexate copiile contractului de ipotecă nr. 10155 din 30 decembrie 2008 și contractului de ipotecă nr. 10156 din 30 decembrie 2008, semnate de către SRL „Util&Profil” și BC „Investprivatbank” SA, ambele fiind autentificate notarial și înregistrate la Oficiile Cadastrale Anenii Noi și Ocnița.

Conform condițiilor contractelor de ipotecă în cauză SRL „Util&Profil” a instituit ipoteca asupra mai multor terenuri în scopul garantării executării în termen a obligațiilor asumate de către SC „MVK Inginerie” SRL în baza contractelor de credit nr. 05-09 din 29 ianuarie 2009 și nr. 94-08 din 10 noiembrie 2008.

Totodată, conform pct. 2.5. al contractului de ipotecă nr. 10155 din 30 decembrie 2008 SRL „Util&Profil” în calitate de garant ipotecar declară că, la data semnării prezentului contract, bunul imobil ipotecat îi aparține cu drept de proprietate și pînă la încheierea prezentului contract n-a fost nimănui înstrăinat, nu este sub sechestru, ipotecat, este liber de orice datorii, nu se află în litigiu sau sub interdicție.

Aceleași prevederi se conțin și în pct. 2.5. al contractului de ipotecă nr. 10156 din 30 decembrie 2008 cu excepția că, asupra unor terenuri sunt instituite grevări în baza a unor contracte de arendă, titularul grevării fiind SA „Avicola-Nord”.

Astfel, consideră recurentul că, la momentul autentificării ambelor contracte de ipotecă, notarul a verificat extrasele din Registrul Bunurilor Imobile a terenurilor și nu a stabilit existența cărorva interdicții în baza contractului de administrare fiduciară nr. 22-12/08 din 22 decembrie 2008 la care face referire administratorul insolabilității.

Prin urmare rezultă că, la autentificarea acestor contracte de ipotecă, acest contract de administrare fiduciară nu exista sau existența acestuia a fost trecută sub tăcere de către SRL „Util&Profil”, mai mult ca atît, chiar și dacă ar fi existat contractul de administrare fiduciară urma a fi înregistrat în conformitate cu art. 214, alin. (1), art. 290, alin. (1) Cod civil, art. 34 alin. (2), lit. b) al Legii cadastrului bunurilor imobile.

La 22 septembrie 2016, BC „Investprivatbank” SA a depus recurs suplimentar, în care a indicat că, instanța de insolabilitate, la adoptarea soluției a dat o motivare contradictorie, invocînd că cerințele de validare a creanțelor nu sunt confirmate și justificate, pe cînd ulterior indică în motivare că aceleași cerințe ale băncii sunt validate în cauza de insolabilitate a SC „MVK Inginerie” SRL.

Totodată, a indicat instanța de insolabilitate nu a ținut cont de prevederile art. 142 alin. (10) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

În conformitate cu art. 425 al CPC RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Iar, în conformitate cu art. 8 alin. (1) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 30 mai 2016, împotriva încheierii instanței de insolabilitate din 27 mai 2016, este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea instanței de insolvență și a restitui pricina spre rejudecare din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale prezentei legi.

Această prevedere corespunde cerințelor art. 356 CPC, care expres prevede că cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Colegiul reține că, la adoptarea încheierii contestate, instanța de insolvență nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material, situație ce impune rejudecarea cauzei, or, din acest motiv, instanța de recurs este în imposibilitate de a se expune privitor la corectitudinea aplicării normelor de drept material, atunci când fondul a fost cercetat superficial.

După cum rezultă din materialele cauzei, la 07 septembrie 2015, administratorul SRL „Util&Profil” a depus cerere introductivă, solicitând intentarea procesului de insolvență față de SRL „Util&Profil” invocând incapacitatea de plată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2015 s-a admis spre examinare cererea introductivă a creditorului, față de debitor fiind stabilită data examinării cererii pentru 18 septembrie 2015, ora 14:00.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2015 s-a constatat insolvența debitorului SRL „Util&Profil” cu intentarea față de acesta a procesului de insolvență, în funcție de administrator al insolvenței fiind desemnat ÎI „Iuri Ciuvalschi”, titularul certificatului de perfecționare profesională nr. 188 din 23 februarie 2015. S-a obligat administratorul insolvenței să notifice creditorii SRL „Util&Profil” despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor până la 13 noiembrie 2015. S-a stabilit ședința de validarea creanțelor pentru 24 decembrie 2015, în incinta Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor, 4.

La 16 octombrie 2015 administratorul insolvenței SRL „Util&Profil” a publicat în Monitorul Oficial al RM dispozitivul hotărârii de intentare a insolvenței.

La 10 noiembrie 2015, SA „Investprivatbank”, în proces de lichidare a depus cerere de admitere a creanțelor în sumă de 5 326 764,77 euro și 188 653 855,38 lei, însă administratorul insolvenței verificând această creanță nu a inclus-o în tabel spre validare.

La 01 februarie 2015, SA „Investprivatbank”, în proces de lichidare a depus contestație la tabelului definitiv al creanțelor SRL „Util&Profil” în procedura accelerată de restructurare, în partea neadmiterii spre validare a creanțelor în sumă de 5 326 764,77 euro și 188 653 855,38 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2016 s-a respins contestația BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare împotriva tabelului definitiv al creanțelor SRL „Util&Profil”, în partea neadmiterii spre validare a creanțelor în sumă de 5 326 764,77 euro și 188 653 855,38 lei.

Instanța de recurs relevă că încheierea dată este una prematură și pripită, fiind emisă cu încălcarea prevederilor Legii insolvenței, ce urmau a fi aplicate la soluționarea chestiunilor supuse examinării.

Or, în conformitate cu art. 141 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art.19.

Conform art. 144 alin. (1) - (3) și (8) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv. Contestațiile se depun în scris la instanța de judecată care examinează cazul de insolvență cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea valabilității creanțelor incluse în tabelul definitiv. Contestațiile înaintate după termenul prevăzut se declară tardive și se restituie fără a fi examinate. Instanța de insolvență soluționează contestațiile în ședință de validare sau în cadrul unei alte ședințe speciale, cu citarea contestatorului, a creditorului care deține creanța contestată, dacă acesta nu este chiar contestatorul, a administratorului insolvenței/lichidatorului și a oricărei alte părți interesate, după caz. După expirarea termenului de depunere a contestațiilor prevăzut la alin. (2) și pînă la încetarea procesului, orice parte interesată poate face contestație împotriva trecerii unei creanțe sau a unui drept de preferință în tabelul creanțelor în cazul descoperirii unui fals sau unei erori esențiale care au determinat admiterea creanței sau a dreptului de preferință, precum și în cazul descoperirii unor titluri hotărâtoare necunoscute pînă atunci.

Iar, conform art. 142 alin. (10) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, creanța unui creditor față de mai mulți debitori solidari în raport cu care au fost admise spre examinare cereri introductive va fi înscrisă în toate tabelele de creanțe ale debitorilor cu valoare nominală, pînă va fi complet acoperită. Nicio reducere a sumei creanței prevăzute în tabelul de creanțe nu va fi făcută în vreunul dintre tabelele de creanțe ale debitorilor, pînă ce creditorul nu este pe deplin satisfăcut, în mijloace bănești sau în bunuri. Dacă totalul sumelor distribuite creditorului, în toate acțiunile cu debitorii, va depăși totalul sumei care îi este

datorată, acesta va trebui să restituie sumele primite în plus, care vor fi reînscrise ca fonduri în patrimoniul debitorilor, proporțional sumelor pe care fiecare dintre debitori le-a plătit peste ceea ce era datorat.

La caz Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, instanța de insolvabilitate la examinarea contestației nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, ce au importanță pentru aplicarea corectă a normelor de drept material, s-a limitat la o motivare vagă, indicând doar că creanțele înaintate de bancă nu sunt certe, exigibile și că banca nu deține careva creanțe pecuniare față de SRL „Util&Profil”, deoarece contractele de credit au fost încheiate cu SC „MVK Inginerie” SRL.

Însă, instanța de insolvabilitate a omis a expune asupra contractelor de ipotecă încheiate între SRL „Util&Profil” și BC „Investprivatbank” SA cu nr. 10155 din 30 decembrie 2008 și nr. 10156 din 30 decembrie 2012, prin care SRL „Util&Profil” a garantat executarea obligațiilor de către SC „MVK Inginerie” SRL pe contractul de credit nr. 94-08 din 10 noiembrie 2008, încheiat cu BC „Investprivatbank” SA.

Colegiul, mai reține că, instanța de insolvabilitate neîntemeiat a făcut referire la faptul că, creanțele BC „Investprivatbank” SA bazate pe aceleași contracte sunt validate în tabelul creanțelor în cauza de insolvabilitate a SC „MVK Inginerie” SRL, în cazul în care la materialele cauzei nu sunt prezente probe în acest sens, or, în tabelul definitiv al SC „MVK Inginerie” SRL creanța este înregistrată cu statut provizoriu, iar alte probe pertinente nu se regăsesc la materialele cauzei.

În contextul dat, instanța de recurs reține că cele descrise, incontestabil indică la examinarea superficială a contestației, deoarece instanța de insolvabilitate nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, ce au importanță pentru aplicarea corectă a normelor de drept material.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii.

În speță, prezintă relevanță și faptul că folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, reieșind din specificul acestui, presupune prin sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt, care, este diferită de la caz la caz.

Sub aspectul celor relatate se constată că, soluția instanței de insolvabilitate nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de insolabilitate urmează a fi casată cu remiterea pricinii spre rejudecare.

La rejudecarea pricinii, instanța urmează să țină cont de omisiunile indicate în prezenta decizie, să verifice toate circumstanțele ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate în dosar și, în dependență de situația stabilită, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Drept urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide necesar de a admite recursul, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2016 și de a restitui pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de insolabilitate.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de administratorul Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2016, în pricina civilă la cererea introductivă a Societății cu Răspundere Limitată „Util&Profil” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de sine, cu restituirea pricinii spre judecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Galina Stratulat